

Šiuolaikinė psichotraumatologija: psichologinės reakcijos į stresinius ar trauminius įvykius ir intervencijų veiksmingumas

Šiuolaikinės psichotraumatologijos tematikoje vykdomi multidisciplininiai empiriniai trauminių ir stresinių patirčių paplitimo tyrimai bendrojoje populiacijoje, rizikos grupėse bei klinikinėse imtyse. Analizuojami trauminių ir stresinių patirčių psichologinių reakcijų ypatumai, struktūra, streso reakcijų dinamika laike įvairiais asmens raidos tarpsniais. Tyrimuose yra identifikuojamos asmenų grupės, kurios turi su traumine patirtimi susijusių psichikos sveikatos sutrikimų ir analizuojami sutrikimus prognozuojantys rizikos veiksniai, mediaciniai ir moderaciniai individo bei aplinkos veiksniai stresinių sutrikimų reakcijoms ir reakcijų trajektorijoms. Analizuojamas psichologinių intervencijų bei specializuotos psichotraumatologinės pagalbos veiksmingumas ir pokyčių mechanizmai trauminių/stresinių įvykių paveiktiems asmenims. Psichotraumatologijoje vykdomi tiek fundamentiniai, tiek ir taikomojo pobūdžio tyrimai. Įgyvendinant tyrimus kuriami bei validuojami specializuoto psichotraumatologinio įvertinimo instrumentai bei intervencijos, kurie gali būti taikomi praktiniame darbe su traumas patyrusiais asmenimis.

Contemporary Psychotraumatology: Psychological Responses to Stressor and Trauma Exposure, and Efficacy of Interventions

Contemporary psychotraumatology involves multidisciplinary empirical research on the prevalence of traumatic and stressful experiences in the general population, at-risk groups, and clinical samples. The structure and dynamics of psychological reactions to traumatic and stressful experiences at different stages of development are analyzed. This line of research identifies individuals with trauma-related mental health disorders, and analyzes traumatic experiences, and risk factors, as well as the mediating and moderating factors that have a significant role in the reactions and trajectories of stress-related disorders. The efficacy of psychosocial interventions and specialized trauma-focused therapies, as well as the mechanisms of change in individuals affected by traumatic/stressful events, are significant parts of this research field. Research in psychotraumatology is both basic, and applied. The research aims to develop and validate specialized psychotraumatological assessment measures, and interventions that can be applied in clinical work with traumatized individuals.